

Klastrowanie metodą K-średnich

z użyciem Nvidia CUDA

Informacje podstawowe

Używam następujących oznaczeń: N – liczba obiektów wejściowych, k – liczba centroidów, n – liczba współrzędnych obiektów wejściowych.

Zakładam dużą liczbę obiektów wejściowych ($N \geq 512$). Jeżeli znajdzie potrzeba uruchomienia programu dla mniejszego N , należy zmienić wartość tc w pliku `CudaModule3.cu` (`#define tc`) na mniejszą równą N .

Dostępne są 3 sposoby mierzenia czasu – poszczególnych części algorytmu (`#define TM`), iteracji algorytmu – jedno wykonanie pętli głównej (`#define LTM`), całego algorytmu (`#define GTM`). Należy odkomentować odpowiednie `define'y` w plikach `CudaModule.cu`, `CudaModule2.cu`, `Cudamodule3.cu`, `NoCudaModule.cpp`.

Pili testowe, których używałem do przeprowadzenia pomiarów czasu dla wszystkich algorytmów znajdują się w folderach `N_objects_data`, `n_centroids_data` oraz `test_data`. W pierwszym folderze pliki różnią się liczbą obiektów, w drugim - współrzędnymi. Trzeci plik zawiera dane testowe, na których łatwo sprawdzić poprawność działania algorytmu. Aby zmienić liczbę centroidów/klastrów należy zmienić w dowolnym pliku trzecią linię. Dane w pliku: pierwsza linia: N , druga: n , trzecia: k , kolejne N linii: współrzędne każdego obiektu oddzielone spacją. Aby zmienić dane używane w programie, należy przenieść wybrany plik z folderu `N_objects_data`, `n_centroids_data` lub `test_data` do folderu, w którym znajduje się solucja, a następnie zmienić jego nazwę na „data.txt”. Można też wygenerować nowy plik. Wyniki zapiszą się w folderze solucji (w plikach testowych).

Opis algorytmów

Zaimplementowane i porównane są 4 algorytmy (pliki `CudaModule.cu`, `CudaModule2.cu`, `CudaModule3.cu`, `NoCudaModule.cpp`):

1. **NoCudaModule.cpp** – wersja całkowicie sekwencyjna.
2. **CudaModule.cu** – zrównoleglone obie części algorytmu:
  - a. Przyporządkowanie obiektów do centroidów: *embarrassingly parallel*, z użyciem pamięci współdzielonej. Dla każdego obiektu uruchamiany jest oddzielny wątek, współrzędne obiektu przechowywane są w pamięci współdzielonej – duża oszczędność czasu ze względu na fakt, że współrzędne używane są wielokrotnie podczas obliczania (kwadratu) odległości od centroidów.
  - b. Obliczenie nowych centroidów: indeksy obiektów są sortowane po numerach centroidów do jakich należą (`sort_by_key`, gdzie `key` to numer centroidu). W wyniku operacji dostajemy dwie tablice: posortowane numery centroidów dla wszystkich obiektów oraz odpowiadające im indeksy obiektów. Następnym etapem jest przygotowanie danych do redukcji – wyliczamy gdzie w wynikowej tablicy zaczynają się i gdzie kończą centroidy, a kolejne współrzędne ustawiane są w kolejności:

współrzędne nr 0 obiektów w centroidzie 0,
współrzędne nr 1 obiektów w centroidzie 0,
...,
współrzędne nr n-1 obiektów w centroidzie 0,
...,
...,
współrzędne nr 0 obiektów w centroidzie k-1,
współrzędne nr 1 obiektów w centroidzie k-1,
...,
współrzędne nr n-1 obiektów w centroidzie k-1.

Z tą uwagą, że jeżeli dany klaster nie zawiera żadnych obiektów, nie będzie uwzględniany w powyższej tablicy. W ten sposób obliczane są sumy na każdej współrzędnej każdego centroidu (i układane kolejno). Analogicznie wyliczane są liczby obiektów przynależnych do danego centroidu. Odpowiednie ułożenie sum i licznosci centroidów w tablicach przyspiesza w znaczny sposób następny etap – redukcję. Stosowana jest tzw. segmented reduction (reduce_by_key) – w wyniku dostajemy tablicę sum na każdej współrzędnej (ułożone w odpowiedniej kolejności) oraz tablicę licznosci kolejnych klastrów. Używany jest algorytm z biblioteki thrust. Aby obliczyć nowe centroidy wystarczy podzielić wartości tablicy sum przez wartości tablicy licznosci embarrassingly parallel).

3. **CudaModule2.cu** – zrównoleglona tylko część dotycząca przyporządkowania obiektów do centroidów (analogicznie jak w 2a) bez użycia pamięci współdzielonej. Obliczenie nowych centroidów sprowadza się wtedy do jednokrotnego przejścia po tablicach: obiektów (obliczenie sum i licznosci klastrów) oraz centroidów (zaktualizowanie wartości).
4. **CudaModule3.cu** – ponownie zrównoleglone obie części:
  - a. Przyporządkowanie obiektów do centroidów: analogicznie jak w 2a.
  - b. Obliczenie nowych centroidów: równoległa modyfikacja sekwencyjnego algorytmu z punktu 3. Tablicę współrzędnych obiektów dzielimy na t_c części (zostało ustalone $t_c = 512$, zakładając dużą – przynajmniej ≥ 512 – liczbę obiektów wejściowych). Uruchamiane jest t_c wątków, każdy niezależnie liczy sumy i licznosci klastrów dla każdego centroidu (jeżeli wątek nie znajdzie żadnych obiektów w danym centroidzie – w tablicy wynikowej wpisywane jest 0. Warto zauważyć, że analogicznego problemu nie ma w algorytmie z punktu 2). Obliczone wartości wpisywane są w wynikowej tablicy w sposób ułatwiający późniejszą redukcję. Np. dla $t_c=2$, $n=2$, $k=3$ mamy:

$$a_0^0, b_0^0, a_1^0, b_1^0, a_0^1, b_0^1, a_1^1, b_1^1, a_0^2, b_0^2, a_1^2, b_1^2$$

gdzie:

a – sumy częściowe obliczone przez wątek nr 0,
b – sumy częściowe obliczone przez wątek nr 1,
górny indeks – numer centroidu,
dolny indeks – numer współrzędnej.

Analogicznie dla licznosci klastrów. Następnie przeprowadzana jest redukcja – sumujemy wyniki od poszczególnych wątków i obliczamy nowe centroidy jako średnie arytmetyczne. Używany jest własny algorytm redukcji i pamięć współdzielona.

UWAGA: Pomiar czasu oraz wykresy znajdują się w pliku **KMeans_results_comparison.xlsx**.